

Oslo kommune
Bydel Gamle Oslo
Bydelsadministrasjonen

Bydelsutvalget

OKN-sak 11/2014
BU-sak 37/2014

Dato: 10.02.2014

Deres ref:

Vår ref (saksnr): 2014/200

Saksbeh: Nina Tufte, 23431116

Arkivkode:

BU-sak 37/2014 VURDERING AV BUSSTILBUDET TIL FRILUFTSBARNEHAGENE

I budsjett for 2014 hadde bydelsdirektøren forslått å avvikle busstilbudet knyttet til friluftsavdelingene. I forbindelse med behandlingen av budsjettet vedtok bydelsutvalget følgende verbalvedtak:

«Bydelsutvalget bevilger 325 000 til barnehagebussen «Full Rulle» slik at de har busstilbud ut mars. Bydelsutvalget ber bydelsdirektøren sørge for at barnehagebarna har et utetilbud som er tilpasset godkjenningen av barnehagen. Busstilbudet kan ikke fjernes før det er dokumentert hvordan utetilbudet skal ivaretas. Forslag til alternativ fremmes for BU før utgangen av mars. Hvis det ikke foreligger et alternativ må sak fremmes for BU slik at budsjett eventuelt kan revideres. «

Bakgrunn

Bydel Gamle Oslo har tre kommunale barnehager som er godkjent for flere barn enn utearealet er beregnet for. Dette er:

Lakkegården barnehage

Godkjent leke- og oppholdsareal inne: 250 m². Uteareal: 520 m²

I godkjenningssaken presiseres at barn på en avdeling tilsvarende 18 barn må benytte et annet uteareal.

Fyrstikkalleen barnehage

Godkjent leke- og oppholdsareal inne: 651 m². Uteareal: 1750 m²

I godkjenningssaken presiseres at 55 barn må benytte et annet uteareal.

Kværnerdalen barnehageenhet, Spiker`n

Godkjent leke- og oppholdsareal inne: 3522,1 m². Uteareal: 7500 m²

I godkjenningssaken presiseres at 72 barn må benytte et annet uteareal.

Bydel Gamle Oslo
Bydelsadministrasjonen

Besøksadresse:
Platousgate 16

Postadresse:
Postboks 9406 Grønland
0135 Oslo

Internett: www.oslo.kommune.no

E-post: postmottak@bgo.oslo.kommune.no

Telefon: 02180
Telefaks: 23 43 10 01
Bankkonto: 13150100431
Org.nr.: 974778742

For å kompensere for at barnehagene har for lite uteareal har bydelen ansatt en buss-sjåfør og leaset en buss som frakter barna ut i skog og mark hver dag. Utgiftene til dette er ca. 1,100 mill per år. Alle andre barnehager i bydelen benytter nærmiljøet og kollektivtrafikken når de skal på tur. Det som er spesielt med disse tre barnehagene er at en ganske stor gruppe barn må på tur hver dag siden uteområdet er for lite.

Bydelsdirektøren har sendt en forespørsel til byrådsavdelingen for kunnskap og utdanning om å få kompensert for bussutgiftene på lik linje med at barnehagene blir kompensert for husleie. Brevet følger vedlagt.

Konsekvenser av bortfall av busstilbudet i de 3 barnehagene

Lakkegården barnehage

Rudolf Nilsens plass ligger rett ved siden av barnehagen. Skøytebanen/fotballbanen er i perioder bemannet av Frigo og under disse tidspunktene er det fullt mulig å bruke parken. I perioder med lite aktiviteter er parken imidlertid tilholdssted for rusmisbrukere og det foregår synlig salg og bruk av narkotika. Parken har ingen form inngjerding eller skjerming, noe som gjør at personalet må vær på vakt for trafikk og andre mennesker som bruker parken som gjennomgang. Av den grunn er parken i perioder lite egnet som uteareal for en barnehage. I tillegg er det lite utfordrende for en friluftsavdeling kun å benytte seg av en park ved siden av barnehagen. Alternativet er å bruke kollektivtrafikken. For å komme til offentlig kommunikasjon må barnehagen krysse flere til dels sterkt trafikkerte veier. Trafikkbilde i dette området er i perioder kaotisk og uoversiktlig. Det er også mange mennesker som ferdes i området på dagtid. Området har mange butikker med mye varer plassert på fortauene noe som gjør fremkommeligheten på fortauene vanskelig. Det er også to moskeer i området noe som også medfører at mange mennesker ferdes /samles i området. Innholdet i turene vil bli annerledes da mye tid vil gå med til å forflytte seg fra barnehagen til egnede turområder. Personalet må finne den veien som er mest hensiktsmessig og de må trene barna på å gå denne strekningen.

Fyrstikkalleen barnehage

Barnehagen har frem til nå benyttet Skullerudstua. Det er ønskelig å fortsette med dette. Barna og personalet er godt kjent og friluftsliv kan fortsatt være et fokusområde. Barnehagen må da reise med T-banen noe som gir ulike utfordringer jf. risikoanalyse. Hvis barnehagen organiserer det slik at en av gruppene reiser til Skullerudstua daglig vil dette koste ca kr. 300,- pr dag. Det er flere parkanlegg og små lekeplasser tilknyttet borettslag i nærmiljøet. Disse stedene kan også benyttes til kortere turer. I tillegg kan barnehagen gå på tur til Jordal, Etterstad og Valle Hovin. Offentlig kommunikasjon gjør at det blir mer slitsomt for barna fordi det tar lengre tid og de må forholde seg til flere sikkerhetsregler. Barna kan oppleve turen som mindre trygg på grunn av uforutsette hendelser. I tillegg blir det lenger å gå for barna. En av målsettingene er å gi barna opplevelser som fører til at de blir glade i naturen. Hvis barna er lei før de kommer fram kan det bli vanskelig å nå dette målet.

Å reise kollektivt med mange barn krever god personaltetthet. Fravær hos personalet kan gjøre at turer blir avlyst oftere enn i dag.

Kværnerdalen barnehageenhet, Spikern barnehage

En av de syv barnehagene i Kværnerdalen barnehageenhet (Spiker`n) er definert som friluftsbarnehage. Spiker`n har plass til 72 barn over 3 år. Disse barna må ut av barnehagen hver dag. Ekeberg barnepark disponeres av Kværnerdalen så uteområdet her kan benyttes av en mindre gruppe barn. Svartdalsparken ligger i gangavstand fra barnehagen og kan benyttes til turer. Barnehagen har en lavvo plassert i Skullerudskogen. Det er ønskelig å flytte denne nærmere barnehagen. Risikoen ved dette er at uvedkommende benytter den til overnattingssted så det blir viktig å sørge for at den går å låse. Når det gjelder offentlig kommunikasjon er dette vanskelig for barnehagene i Kværnerdalen. Det er et godt

stykke til nærmeste bussholdeplass. Veiene rundt barnehagen er uferdige og det foregår mye anleggstrafikk i tillegg til privatbilisme til boligene i området. Dette gjør at det er risikofylt å benytte seg av kollektivtrafikk. Av den grunn vil denne barnehagen satse på å benytte Ekeberg barnepark og Svartdalsparken.

Bydelsdirektørens vurdering

Alle tre barnehager som blir berørt av at busstilbudet avvikles kan finne alternative løsninger. Det pedagogiske tilbudet vil imidlertid bli redusert og bydelen kan ikke lenger definere disse barnehagene som friluftsbarnehager. Barna får færre lange turer og mindre mulighet til å bli skikkelig kjent i et bestemt naturmiljø. Personalet må nøye følge alle sikkerhetsrutiner ved bruk av kollektivtrafikk og når de ferdes på trafikkerte veier i nærområdet. De må ha større fokus på «disiplin» og mindre mulighet for barna å selv velge/medvirke.

Alternativet til daglig å dra på tur med såpass mange barn er å redusere antall barn i de aktuelle barnehagene. Dette må eventuelt gjøres i forbindelse med hovedopptaket og når skolestarterne slutter. Dette vil bety en reduksjon av 145 plasser.

Bydelsdirektørens konklusjon

Bydelsdirektøren opprettholder forslaget om å avvikle busstilbudet fra og med 1 april 2014. Bydelsdirektøren vil ikke anbefale å redusere antall barn da bydelen har over 200 barn på søkelista til barnehageplass. Dette vil bety at de aktuelle barnehagene må ta i bruk nærmiljøet og bruke kollektivtrafikken for å komme på tur. Barnehagene har utarbeidet en risikoanalyse i forhold til dette. Risikoanalysen følger vedlagt.

Bydelsdirektøren innstiller til bydelsutvalget å fatte følgende vedtak:

Busstilbudet til de 3 friluftsbarnehagene avvikles fra og med 1. april 2014.

Bydel Gamle Oslo

Lasse Østmark
bydelsdirektør

Kerstin Berglund
avdelingsdirektør

Vedlegg: Risikoanalyse
Brev til byrådsavdeling for kunnskap og utdanning

RISIKOANALYSE I TILKNYTNING TIL Bruk av offentlig kommunikasjon		
HVA KAN GÅ GALT?	HVA KAN VI GJØRE FOR Å UNNGÅ DETTE?	TILTAK OG VIDERE OPPFØLGING
Fare for påkjørsel på vei til kollektivtransport.	Barna går på rekke to og to Voksne er jevnt fordelt i barnegruppa Gruppa går samlet over fotgjengerfelt Barna er kledd i signalfargede vester	Generelt for alle punktene: Jevnlig gjennomgang av prosedyren «Tur med barn» Jevnlig gjennomgang av risikoanalysen Jevnlig gjennomgang av rutiner med barna
T-banen går med 15 minutters mellomrom, ved opphold på T-banestasjon. Fare for at barn faller i sporet/blir påkjørt av t-bane	Voksne påser at barna oppholder seg sittende inntil veggen på perrongen Holde gruppa samlet Unngå uro ved å lese bok, synge sanger e.l.	Ta opp dette med barna jevnlig slik at de lærer å holde seg i ro.
I forbindelse med påstigning/avstiging: Fare for at barn blir klemt i døra Fare for at barn mister eiendeler i sprekken mellom døra og perrongen Fare for at barn faller ned i sprekken Fare for at ikke hele gruppa kommer på/av t-banen	Forholde oss til prosedyren «Tur med barn», hvilket innebærer: En voksen går først inn, tar i mot barna og teller dem. En voksen venter utenfor til alle barna er inne. Barna samles på ett sted i T-banen/bussen. Samme rutine følges ved avstigning. Den voksne som går sist ut av T-banen/bussen har ansvar for å se at ingen/ingenting er glemt. T-banen anbefaler også at en voksen står i døråpningen og hjelper barna inn/ut.	Utarbeiding av nye retningslinjer? Se på rutiner for gruppestørrelse
Mange mennesker på T-banen: Kan føre til at gruppa må dele seg for å få plass til alle... Uoversiktlig → krever MYE av de voksne! (stressende) (følge ekstra nøye med hver gang dørene åpnes)	I størst mulig grad unngå å reise i rushtiden Ha med flere mobiler på tur sånn at man evt. kan få snakket med hverandre hvis man sitter langt fra hverandre ALLTID fordele barna før man går på tur (uansett hvor man skal). Hvis ikke sitteplass: sitt på gulvet (på den siden hvor dørene ikke åpnes) Voksne oppfordrer andre passasjerer til å reise seg. Når barn må stå, skal en voksen stå sammen med barna	

<p>Fare for at barn blir borte inne på t-banen Fare for kidnapping av barn Fare for at barn går ut døra på holdeplasser Fare for at barn blir igjen når vi skal forlate t-banen</p>	<p>De voksne holder gruppa samlet i t-banen Rutine for å telle barn før og etter påstigning/avstigning – avklaring av <u>hvem</u> som gjør dette! Voksne sitter fordelt mellom barna God kommunikasjon blant de voksne Barna har barnehagens telefonnummer på ryggen</p>	
<p>Fare for gjenglemte eiendeler, f.eks. luer, votter, sekker... Mindre sannsynlig å finne igjen ved kollektiv transport?</p>	<p>Begrense barnas mulighet for å kle av seg og spre sine eiendeler Den voksne som går sist ut ser kjapt over om det ligger noe igjen</p>	
<p>Fare for påkjørsel ved avstigning fra buss/t-bane.</p>	<p>Udrgang <i>skal</i> brukes Se ellers første kolonne</p>	
<p>Reise med offentlig kommunikasjon kan oppleves som mer slitsomt og stressende for de ansatte. Kan føre til sykefravær og at enkelte slutter.</p>	<p>Planlegging av dagen og gruppestørrelser avhenger av at foreldrene melder fravær Så langt det lar seg gjøre, forsøke å reise med 5 store barn per voksen Fra prosedyren «Tur med barn»: Antall barn begrenses i forhold til hvor mange voksne som er med. (vurder barnas alder, type tur, personalets erfaring, aktivtetsnivå). Alle barn som skal delta i barnehagens turer med kollektivtransport, må ha foreldrenes skriftlige samtykke. Turer innstilles ved sykdom blant personalet. Sørge for gode endringsprosesser og sykeoppfølging. Økt fokus på ergonomi/verneutstyr</p>	<p>Bør det settes strengere krav til når fravær skal meldes? Eventuelt utarbeide nye rutiner rundt dette?</p>
<p>Barn kan få dårlige opplevelser/bli redde av ulike uforutsatte hendelser.</p>	<p>Personalet er trygge på sikkerhetsrutinene.</p>	

RISIKOANALYSE I TILKNYTNING TIL Tur i nærmiljøet		
HVA KAN GÅ GALT?	HVA KAN VI GJØRE FOR Å UNNGÅ DETTE?	TILTAK OG VIDERE OPPFØLGING
Barna kan bli påkjørt/løpe ut i veien.	Finne ut hvilken vei som er mest hensiktsmessig å bruke og trene barna på å gå denne strekningen Småbarn må holde i vogna eller sitte i vogna Snakke med de større barna om farlige områder på turen. Følge rutiner for sikkerhet på tur.	Undersøke med Trafikketaten om det går an å sette opp skilt enkelte utsatte steder.
Påkjørsel i forbindelse med at fortauene ikke blir måket for snø slik at barn og voksne må gå i veien, med og uten vogner.	Avvente å gå på tur til fortauene er måket.	
For mange barn på samme sted.	Avtale ulike turmål internt på huset slik at barna blir jevnt fordelt.	Utarbeide en langsiktig plan for hvor de ulike barnegruppene skal dra på tur.